

Lukijalle

Myllykosken paperitehtaan korjauspajalta aloittanut työpaikkakuoro, Myllykosken Metallimiesten kuoro on ilahduttanut ja viihdyttänyt kuulijoitaan kuuden vuosikymmenen ajan. Kuoro on tietämättään ottanut kannettavakseen paikkakunnan jo 1800-luvulla alkaneen katkeamattoman mieskuoroperinteen. Se on kulttuurihistoriallisesti merkittävä saavutus.

Metallimiesten kuoro on kuitenkin edelleen ns. harrastajakuoro, joka on haalinut riveihinsä tehtaan – jota ei enää ole – väen lisäksi myös muiden ammattialojen edustajia. Harrastajakuoroksi Metallimiesten kuoro on vuosikymmenten varrella osoittautunut myös taiteellisesti korkeatasoiseksi ryhmäksi, joka on oman laulamisen ilon lisäksi pyrkinyt aina myös uusiin haasteisiin. Kuorolla on ollut onni saada vetäjäkseen johtajia, jotka ovat uskoneet asiaansa ja saaneet koko ajan ikääntyvät miehet pysymään mukana ja antamaan oman panoksensa kykyjensä mukaan.

Metallimiesten kuoron toiminta ansaitsee myös oman historiikkinsa. Kuoro ja sen läheiset haluavat jonkinlaisen yhtenäisen esityksen kuoron 60-vuotiselta taipaleelta. Myös paikkakunnan kulttuurielämä tarvitsee kansien väliin tämän merkittävän vaikuttajan ja viihdyttäjän vaiheet.

Olen saanut seurata Metallimiesten kuoron toimintaa 30 vuoden ajan, josta puolikymmentä vuotta ”sisäpiirissä”, konserttien juontajana, matkanjärjestäjänä ja tulkkina. Siksi otinkin innolla ja mielenkiinnolla vastaan tämän historiikin laadinnan.

Kirjan nimi, METALLISTA TERÄKSEN SINISEEN kuvaa sekä kuoroa, sen laulajia että ohjelmistoa: Tavallinen metalli on vuosien ja vuosikymmenien saatossa jalostunut korkealuokkaiseksi teräkseksi. Kaksikymppisinä laulajina aloittaneet rautaiset metallimiehet ovat nyt upeasti harmaantuneita teräsmiehiä, joiden joukossa on onneksi myös nuorempia kasvoja. Kuoron tunnuslaulu, *Metallimiesten marssi* on saanut rinnalleen uuden nimikkokappaleen, *Teräksen sininen*.

En ole pyrkinyt kirjoittamaan tieteellistä tai virallista historiaa, vaan olen laatinut pistemaalauksellisen katsauksen kuoron 60-vuotiselta taipaleelta. Teos ei sisällä yksityiskohtaisia lähdeviitteitä, mutta tärkeämmät lähteet mainitaan käsiteltävien asioiden ja tapahtumien yhteydessä. Olen erityisesti hyödyntänyt paikkakunnalla vaikuttaneen musiikin monitoimimiehen, dir. mus. Tapani Arvolan ansiokkaita kirjoituksia ja analyyseja. Kiitokset saavat myös paikallis- ja maakuntalehtien arkistonäytteet. Suurena apuna ovat olleet myös kuorolaisten – niin rivilaulajien kuin johtajienkin – kotiarkistot, haastattelut ja muistelut.

Koska tässä katsauksessa käsiteltävä ajanjakso on pitkä, eikä kuoron alkuvuosilta ole säilynyt paljoakaan kirjallista materiaalia, kirjasta on voinut jäädä pois jotakin tärkeää. Samalla toiset vähemmän tärkeät tapahtumat ovat saattaneet saada liikaa huomiota. Kuorolla on ollut vuosittain lukuisia esiintymisiä ja tapahtumia, joten olen joutunut rajaamaan esitykseni kuoron kannalta tärkeisiin ja

merkityksellisiin tapahtumiin. Olen tietoisesti jättänyt vähemmälle huomiolle kuoron vuosittain toistuvat ja perinteiset tapahtumat, Myllykoski-yhtiön joulujuhlat niin henkilöstölle ja eläkeläisille, erilaiset joulunalustapahtumat, vuodenvaihteen esiintymiset, pääsiäisen ajan seurakunta- ja kirkkotilaisuudet ja vappujuhlat. En ole myöskään voinut kirjata kuin murto-osan eri järjestöjen ja yhdistysten juhlissa esiintymisistä tai kuoron pienempien ryhmien laulukeikoista.

Kirjan loppuosassa on luettelo kuoron lauluista sekä kymmenen laulua käsittävä nuottiosio, jonka kuoron nykyinen johtaja Jouni Sjöblom on laatinut. Nämä laulut on merkitty * varsinaiseen historiikkitekstiin, kun ne mainitaan ensimmäisen kerran.

*”Ohi vierivi viikkojen vuosien vuo,
kohti astumme aikoa uutta.*

*Hei! Hei! Hehkuvan ahjon sylissä
asuu mies näissä kylissä.
Hohteen tunnistaa teräksen sinisen.*

Myllykoskella tammikuussa 2015
Pentti Salin